

اولين كنفرانس ملي پژوهش هاي کاربردي در فرايندهاي تعليم و تربيت

آرای تربیتی لائوتزه، اندیشمند بزرگ مکتب تائویسم

حمیدرضا امینی

(دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه پیام نور گلیپایگان)

Email: aminiha2020@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بیان آرای تربیتی اندیشمند و فیلسوف برجسته چینی، لائوتزه^۱ است. لائوتزه از جمله متفکرانی است که تأثیری بنیادین در تفکر و نگرش مردمان شرق دور داشته است. در این پژوهش سعی شده تا مفاهیم فکری و تربیتی لائوتزه با دید علوم تربیتی نوین بررسی شود و مناسبت‌های آرای تربیتی این اندیشمند با متون و اصول تربیتی امروزه تطبیق داده شود. بنابراین نخست به بیان و معرفی تائویسم و شخصیت‌های برجسته این مکتب از جمله لائوتزه پرداخته و سپس به بیان اصول برگرفته تربیتی با منابع در دسترس می پردازیم.

کلمات کلیدی: لائوتزه، تائویسم، آرای تربیتی، تائوت چینگ.

مقدمه

بنابر سنت، لائوتزه حکیم و اندیشمند معاصر عصر کنفوسیوس بود. لائوتزه را مولف کتابی به نام تائوت چینگ^۲ به معنی رساله تائو و خاصیت آن میدانند (کریشن، ۱۳۹۳، ص ۵۸۶). هرچند که درباره شخصیت لائوتزه ابهامات زیادی وجود دارد و حتی برخی مورخین و پژوهشگران درباره وجود او دچار تردید هستند ولی روایات و اخبار قدیم حاکی است که آن مرد در ایالت چو در سال ۶۰۴ قبل از میلاد به جهان آمده و در دربار سلطان و تختگاه لویانگ به منصب خازن اسناد دولتی گماشته شده (بی ناس، ۱۳۹۳، ص ۳۴۲). تائوت چینگ نوشته ای کهن با قدمتی بیش از ۲۰۰۰ سال است. این متن کوتاه یکی از مهم ترین پایه های فرهنگ و تمدن و اندیشه کشورهای شرق آسیا به شمار می رود (قهرمانی، ۱۳۹۸). عقایدی که به وسیله لائوتزه بیان شده است، نماینده کوششی است برای آشکار کردن قوانین نهفته تغییرات چیزها در جهان. در جهان چیزها تغییر می کنند ولی قوانینی که در تغییرات نهفته است بلا تغییر می ماند. اگر آدمی بتواند این قوانین را در یابد و اعمال خود را با آنها هماهنگ سازد، می تواند همه چیز را به سود خود کند (کریشن، ۱۳۹۳، ص ۵۸۶).

در فلسفه تائو سه چهره مهم وجود دارد. یانگ چو^۳، لائوتزه و چوانگ تزو^۴ که هر کدام به نحوی در تکامل و گسترش این اندیشه نقش بسزایی ایفا کردند. عقاید اصلی یانگ چو را میتوان در دو عبارت خلاصه کرد: ((هرکس برای خود)) و ((خوارشمردن چیزها و ارج نهادن به زندگی)).

^۱ Lao tsu

^۲ Tao te ching

^۳ Yang chow

^۴ Chuang tzu